

Správa pre médiá

Pred sto rokmi sa završila úvodná fáza formovania slovenskej ženskej periodickej tlače

Idea vydávať samostatný časopis pre ženy dlho čelila odporu mužských predstaviteľov národného hnutia v Martine.

- **Košice 12. decembra 2023**

Súčasťou emancipačného úsilia slovenských žien sa koncom 19. storočia stala snaha o existenciu vlastného, špeciálne pre ženy určeného časopisu, ktorý by naplňal charakter „buditeľa žien k mravnej a duchovnej samostatnosti“. Táto myšlienka sa však pomerne dlho stretávala s tvrdým a veľmi ráznym odporom zo strany mužských predstaviteľov národného hnutia s centrom v Turčianskom Svätom Martine, ktorí trvali na zachovaní podriadeného postavenia žien voči mužom.

„Odvahu odmietnuť dobové zvyky a vstúpiť do dovedy výlučne mužského novinárskeho sveta nabrali najmä spisovateľky Terézia Vansová a Elena Maróthy-Šoltésová,“ hovorí Marián Gladiš, ktorý pôsobí na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, kde sa venuje dejinám slovenskej žurnalistiky.

„V roku 1898 začala Terézia Vansová vydávať v Ružomberku mesačník *Dennica* a v roku 1910 založila Elena Maróthy-Šoltésová v Martine druhý ženský mesačník pod názvom *Živena*. V marci 1920, teda už po vzniku Československa, pribudol tretí slovenský ženský časopis – *Slovenská žena*. Vychádzal v Banskej Bystrici a v pozícii zodpovednej redaktorky ho viedla opäť Terézia Vansová. Toto politicko-výchovné periodikum – na rozdiel od prvých dvoch – si však nenašlo cestu k čitateľkám a pomerne skoro zaniklo. Posledné číslo vyšlo presne pred sto rokmi – v decembri 1923,“ konštatuje historik médií M. Gladiš, ktorý obdobie rokov 1898, keď začala vychádzať *Dennica*, a 1923, keď zanikla *Slovenská žena*, periodizuje ako úvodnú, resp. počiatkovú fázu formovania slovenskej ženskej periodickej tlače.

„V tomto roku si teda pripomíname oba jej dôležité míľniky – 125. výročie začiatku ženskej časopiseckej tvorby na Slovensku a 100. výročie završenia jej prvej fázy,“ dodáva M. Gladiš.

- **Podrobnejšie informácie:**

Gladiš, M.: *Prvé slovenské ženské časopisy: Dennica, Živena, Slovenská žena (1898 – 1923)*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Vydavateľstvo ŠafárikPress 2021. 184 s. ISBN 978-80-574-0062-2 ([e-publikácia](#)).